

Jaarverslag 2023

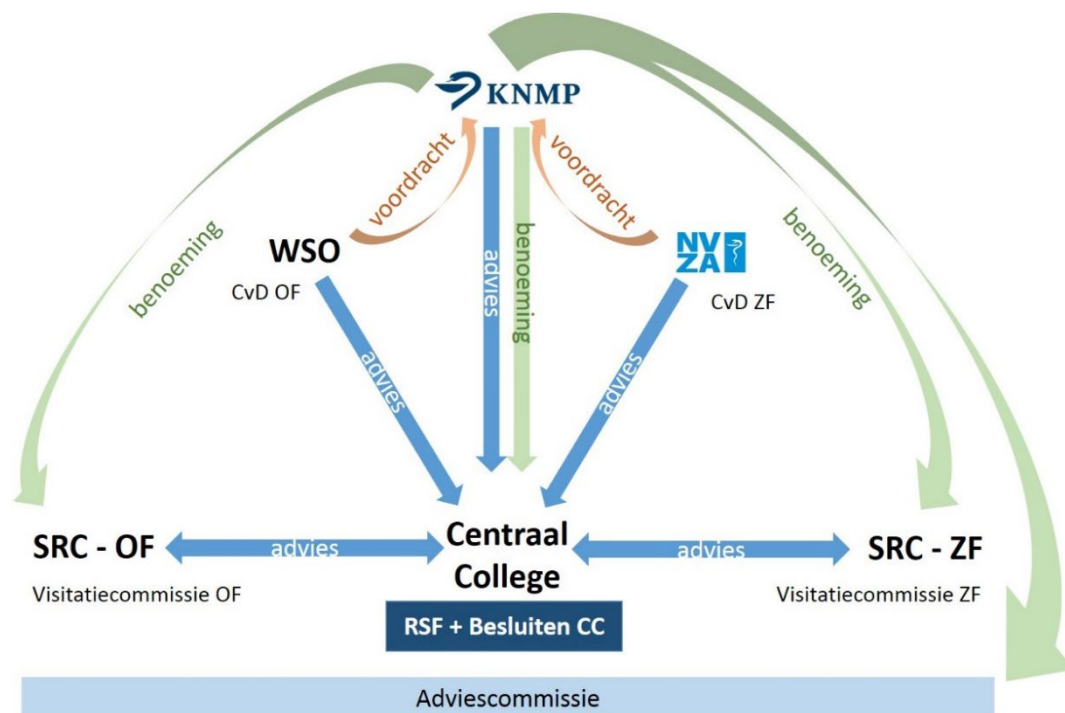
SPECIALISTEN REGISTRATIE COMMISSIE KAMER OPENBARE FARMACIE (SRC-OF)

Organisatie Specialisten Registratie Commissie (SRC)

De Specialisten Registratie Commissie (SRC) is een privaatrechtelijk vormgegeven deeltijd-ZBO met publiekrechtelijke taken, gebonden aan de bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) als het gaat om de (her)registratie van openbaar apothekers. Overeenkomstig de Kaderwet ZBO en de Regeling Specialismen en Profielen Farmacie maakt de SRC jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag, dat o.a. aan de Minister en aan beide kamers der Staten-Generaal wordt toegezonden.

Er zijn twee specialismen binnen de farmacie: ziekenhuisfarmacie en openbare farmacie. De SRC bestaat daarom uit twee aparte kamers: een kamer voor Ziekenhuisfarmacie (SRC-ZF) en een kamer voor Openbare Farmacie (SRC-OF). Dit jaarverslag betreft alleen de openbare farmacie (Specialisten Registratie Commissie kamer Openbare Farmacie (SRC-OF)).

Het specialistenregister voor openbaar apothekers is ingesteld per 1 januari 2012. In 2016 werd ook de titel openbaar apotheker wettelijk erkend conform artikel 14 van de Wet BIG.

1. Inleiding

Conform de Regeling Specialismen en Profielen Farmacie 2023 (RSF) heeft de SRC-OF tot taak:

- a) Het openen of sluiten van een register als bedoeld in artikel 11 onder c of e, nadat het CC heeft besloten tot het instellen respectievelijk intrekken ervan;
- b) Het inschrijven van een apotheker in een register en het doorhalen van de inschrijving;
- c) Het opnieuw, al dan niet aansluitend, al dan niet op grond van gelijkgestelde werkzaamheden, inschrijven van een apotheker in een register en het doorhalen van de inschrijving;
- d) Het inschrijven van de apotheker in een opleidingsregister en het wijzigen of doorhalen van de inschrijving;
- e) Het afgeven van een opleidingstitel indien een apotheker de opleiding tot specialist, profielapotheker of houder van een aantekening in Nederland met goed gevolg heeft voltooid;
- f) Het erkennen van beroepskwalificaties ten behoeve van de inschrijving van buitenlands gediplomeerden in een specialistenregister;
- g) Het al dan niet hernieuwd erkennen van een opleider, opleidingsinstelling of opleidingsinstituut en het wijzigen, schorsen of intrekken van de erkenning;
- h) Het houden van toezicht op de naleving van een besluit van het CC door een opleider, opleidingsinstelling, opleidingsinstituut of apotheker in opleiding;
- i) Het opstellen van uitvoeringsregelingen op basis van besluiten van het CC, inzake de opleiding en/of herregistratie en/of hernieuwde inschrijving in een register.
- j) Het houden van toezicht op registers

De SRC-OF bestaat volgens het daartoe opgestelde Reglement van Orde uit acht gewone leden (specialisten) en drie adviserende leden. De Regeling Specialismen en Profielen Farmacie is gewijzigd in 2022 en vastgesteld door de Minister op 10 september 2023. Per die datum bestaat de SRC-OF uit negen gewone leden en twee adviserende leden. De gewone leden van de SRC-OF worden benoemd door het bestuur van de KNMP op voordracht van de wetenschappelijke sectie WSO. Voor de uitvoering van de erkenning van opleidingsapotheken heeft de SRC-OF een visitatiecommissie ingesteld. De voorzitter van deze commissie maakt tevens deel uit van de SRC-OF.

2. Samenstelling SRC-OF en Visitatiecommissie

De samenstelling van de commissies was in 2023 als volgt:

Specialisten Registratie Commissie, kamer Openbare Farmacie

Voorzitter/gewoon lid:	mevrouw C.F Zuidberg MSc
Plaatsvervangend voorzitter/gewoon lid:	mevrouw I.R. de Jong MSc
Gewoon lid:	de heer K. Elmi MSc
Gewoon lid:	de heer M.O. Lie-Kwie MSc
Gewoon lid/voorzitter Visitatiecommissie:	de heer drs. E.H.R. van der Borg
Gewoon lid:	de heer drs. R. Brunink
Gewoon lid:	mevrouw E.P.M. Sanders-Bruininx (per 1 maart 2023)
Gewoon lid:	VACATURE (tussen 1 januari 2023 en 28 februari 2023)
Gewoon lid:	mevrouw drs. J.L.M. Bes (per 10 september 2023)
Adviserend lid (werkgevers)	mevrouw drs. J.L.M. Bes (tot 10 september 2023)
Gewoon lid/aios	mevrouw M.A. Tjioe MSc
Adviserend lid/secretaris SRC-OF	mevrouw J.H.M.M. Verheijde
Adviserend lid/secretaris CC:	de heer dr. F.J. van de Vaart

Visitatiecommissie

Voorzitter:	de heer drs. E.H.R. van der Borg
Lid:	mevrouw A.D.M. van der Kaaij MSc
	mevrouw drs. E.J. Keijser
	de heer drs. P.M.J. Vis
	mevrouw drs. C.A. Van Gennep-van Zantvoort
	mevrouw drs. T.W.M van der Werf-van der Graaf
	mevrouw M. Brussel MSc (tot 1 juni 2023)
	de heer W. Posthoorn MSc
	de heer V. Gopie MSc
	mevrouw D.J. van Vessem MSc
	mevrouw drs. S. Kroon-Chadli
	mevrouw drs. J.E. Rijksen
	mevrouw drs. A. de Jong (per 1 december 2023)

Conform de Regeling Specialisten en Profielen Farmacie wordt de SRC-OF bijgestaan door een secretaris vanuit de KNMP. De secretaris van de SRC-OF is tevens adviserend lid van het Centraal College van de KNMP. Daarnaast wordt de SRC-OF bij de voorbereiding en afhandeling van de besluitvorming bijgestaan door een medewerker van de KNMP, mevrouw M. de Kievit.

3. Contact

Bijeenkomsten SRC-OF

De SRC-OF is in 2023 voor een reguliere vergadering 7 keer bijeengevoerd op 17 januari, 7 maart, 25 april, 13 juni, 12 september, 31 oktober en 12 december. Sinds 2020 vergadert de SRC-OF afwisselend digitaal en fysiek. Vanwege het grote aantal aanvragen vlak na de vergadering in juni, heeft de SRC-OF een extra zomervergadering ingelast digitaal in juli.

De voorzitter van de SRC-OF is aanwezig bij de Slotdagen van de vervolgoopleiding voor openbaar apothekers om de diploma's uit te reiken en de nieuwe openbaar apothekers persoonlijk toe te spreken. De voorzitter heeft in 2023 110 diploma's uitgereikt.

Overleg met partners

De voorzitter en secretaris SRC-OF hebben deelgenomen aan het Landelijk Overleg Registratie Commissies (LORC). Het LORC komt vier keer per jaar bijeen. Daarnaast is een werkgroep ingericht gericht op veranderende Europese en nationale regelgeving die van toepassing wordt op alle registratiecommissies.

De voorzitter van de SRC-OF heeft deelgenomen aan de stuurgroep Modernisering Opleiding Openbare Farmacie. Deze stuurgroep heeft de ontwikkeling van een nieuwe Vervolgoopleiding voor Openbaar Apothekers begeleid.

Ook is actief deelgenomen aan de werkgroep van het Centraal College voor de aanpassing van de Regeling Specialismen Farmacie 2014 naar de nieuwe Regeling die is ingegaan op 10 september 2023. Uit deze nieuwe Regeling is de noodzaak gegroeid om ook het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie te herzien. Hierbij heeft het Centraal College de SRC-OF actief betrokken in 2023. Samen met de SRC-ZF is gewerkt aan de oprichting van een Geschillencommissie, zoals deze in het leven is geroepen in de RSF.

Met de komst van een nieuw curriculum is het opleidingsinstituut binnen de KNMP verder verzelfstandigd onder de naam Charlotte Jacobs Instituut (CJI). De SRC-OF overlegt nauw met het CJI ter bevordering van de kwaliteit van de opleiding. Met de ingang van de nieuwe RSF op 10 september heeft de SRC-OF als bevoegdheid gekregen het erkennen van een opleidingsinstituut. De SRC-OF heeft hier in 2023 het Centraal College over geadviseerd. In 2024 stelt het Centraal College de regelgeving op en zal de SRC-OF haar toezicht inrichten.

In 2023 is regelmatig overleg geweest met de Wetenschappelijke Sectie Openbaar Apothekers (WSO) om de kwaliteit van de opleiding te bespreken. Tevens hebben de activiteiten en knelpunten rondom de (her)registratie van openbaar apothekers veelvuldig op de agenda gestaan.

4. Kernactiviteiten in 2023

De SRC-OF neemt besluiten over aanvragen van apothekers over hun registratie en herregistratie, en de erkenning als opleider of opleidingsapotheek. De SRC-OF toetst de aanvragen aan de eisen die in de regelgeving van het Centraal College zijn vastgesteld, volgens vaste procedures. De SRC-OF houdt toezicht op het specialistenregister en het opleidingsregister. Bij het voltooien van de opleiding tot openbaar apotheker met goed gevolg, geeft de SRC-OF de opleidingstitel openbaar apotheker af.

De SRC-OF is toezichthouder op de naleving van de regelgeving die is opgesteld door het Centraal College door openbaar apothekers, opleiders, opleidingsapotheken en aios. Dit doet de SRC-OF onder andere door het bezoeken van apotheken, en gesprekken te voeren met aios en opleiders. Het doel van dit toezicht is het waarborgen van de kwaliteit van de opleiding tot openbaar apotheker.

Registratie en herregistratie openbaar apothekers

In de reguliere vergaderingen is een groot aantal individuele cases behandeld met betrekking tot registratie en herregistratie van openbare apothekers. In totaal hebben 650 openbaar apothekers een (her)registratie ontvangen in 2023. 110 openbaar apothekers zijn uit het specialistenregister geschreven.

In 2023 heeft de SRC-OF haar Uitvoeringsreglement rondom Registratie en Herregistratie aangepast. In het reglement is de mogelijkheid opgenomen voor openbaar apothekers die niet voor 100% aan alle herregistratie-eisen hebben kunnen voldoen, een voorwaardelijke tijdelijke registratie te krijgen. In die periode van maximaal 24 maanden kan men inhalen wat men in een vorige periode tekort is gekomen. De systematiek is overgenomen van de andere registratiecommissies voor artikel 14 specialismen.

Daarnaast zijn divers reminders extra ingebouwd in de registratieperiode van openbaar apothekers. Ook worden openbaar apothekers bijgestaan gedurende hun registratieperiode met advies om zo goed mogelijk, en op maat waar mogelijk, aan de herregistratie-eisen te kunnen voldoen. De dialoog aangaan met openbaar apothekers en het toepassen van de menselijke maat, evenals een verdieping in de dienstverlening, is een ommekeer geweest in de werkwijze in 2023. In 2024 zal de SRC-OF dit nog verder concretiseren in haar uitvoeringsreglementen.

Erkenning van opleiders en opleidingsapotheken

De SRC-OF erkent opleidingsplaatsen en opleiders voorafgaand aan de start van de opleiding. Bij het toekennen bekijkt de SRC-OF of voldaan wordt aan de eisen zoals geformuleerd in het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie.

Alle opleidingsapotheken worden gevisiteerd op papier door middel van een aanmeldingsprotocol gevolgd drie tot zes maanden later door een inbeddingsprotocol. In 2023 hebben 20 fysieke visitaties plaatsgevonden. Deze apotheken zijn bezocht naar aanleiding van het aanmeldingsprotocol of inbeddingsprotocol, en op basis van steekproef.

Er is een pilot gestart op 1 januari 2023 met een openbare apotheek op Aruba. De apotheek voldoet aan de eisen die in Nederland worden gesteld aan opleidingsapotheken, maar heeft met andere omstandigheden te maken (zoals wet- en regelgeving). De aios volgt het landelijk onderwijs in Nederland. In 2023, 2024 tot begin 2025 wordt middels de pilot gekeken of er een volwaardige opleiding tot openbaar apotheker op die manier kan worden vormgegeven, met dezelfde strikte eisen zoals zijn verbonden aan reguliere opleidingsapotheken, opleiders en aios in Nederland. De eerste visitatie heeft (digitaal) plaatsgevonden en is succesvol afgerond.

Er zijn 116 apotheken erkend (onder voorwaarden). Dit is een verdubbeling ten opzichte van 2022. Ongeveer 20 aanvragen tot erkenning zijn afgewezen. De voornaamste redenen hiervoor zijn dat de in de apotheek niet alle facetten uit het landelijk opleidingsplan kunnen worden geleerd, en dat de apotheek niet groot en divers genoeg is om het vak in de volle breedte te leren (gebrek aan exposure). 190 opleider en plaatsvervangend opleiders hebben een erkenning ontvangen in 2023.

Opvallend is dat het aantal aios dat instroomt in de opleiding tot openbaar apotheker is afgenomen in 2022, maar weer flink is toegenomen in 2023 naar 129. De SRC-OF verwacht dat deze ontwikkeling zich in 2024 voortzet.

Visitatiecommissie

De visitatiecommissie schrijft adviezen over de erkenningsaanvragen van opleidingsapotheken naar aanleiding van een visitatie. Op basis van de adviezen van de visitatiecommissie en de vigerende regelgeving neemt de SRC-OF een besluit over de erkenningsaanvraag. In 2023 heeft de visitatiecommissie 156 schriftelijke visitaties afgerond. Ook bezoeken leden van de visitatiecommissie opleidingsapotheken ter plaatse. Er zijn 20 fysieke visitaties gedaan.

In 2023 is de visitatiecommissie vier keer bijeengekomen. Tijdens één bijeenkomst is de commissie getraind op gesprekstechnieken ten behoeve van fysieke visitaties door PAO Farmacie. Een andere bijeenkomst is de commissie getraind op de regelgeving door KBS Advocaten waardoor de werkwijzen en regelgeving nog beter op elkaar zijn afgestemd. Tijdens de laatste bijeenkomst zijn de formulieren ten behoeve van de erkenning herzien.

Beheer specialistenregister, opleidingsregister en erkenningenregister

De SRC-OF besteedt veel tijd aan het beheer van de drie registers: het specialistenregister voor openbaar apothekers, het opleidingsregister en het erkenningenregister. In 2023 zijn alle registers volledig opgeschoond in het registratiesysteem. Hierbij zijn ook technische knelpunten aan het licht gekomen, die een juiste registratie bemoeilijkten. Deze knelpunten zijn opgelost en er is uitgebreid onderzocht hoe andere registratiecommissies hun registers bijhouden. Eind 2023 is een plan van aanpak opgesteld, om in 2024 de registers van de SRC-OF te moderniseren.

Werkprocessen rondom de registratie in de drie registers zijn aangepast. Zo zijn zaken waar mogelijk meer geautomatiseerd en vereenvoudigd waar dit niet leidde tot een achteruitgang in kwaliteit, en er zijn op diverse momenten reminders ingebouwd om openbaar apothekers, opleiders en aios beter van dienst te zijn.

In 2024 wordt naar verwachting het erkenningenregister volledig gedigitaliseerd.

BIG-register en IGJ-register

De SRC-OF gaat wekelijks na of een aios gedurende de opleiding niet werkzaam is als gevestigd apotheker. De aios dient namelijk voldoende tijd en aandacht te hebben om het vak van openbaar apotheker in de breedte te leren. Deze eis is vastgelegd in het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie. Aan de hand van het register van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) wordt gecontroleerd of de aios tijdens de opleiding als gevestigd apotheker werkzaam is.

Er zijn in 2023 acht gevallen gesignaleerd (ten opzichte van twee in 2022), waarbij een aios gedurende de opleiding geregistreerd was als gevestigd apotheker. In alle gevallen hebben de aios zich uitgeschreven uit het IGJ-register.

In 2023 is er veelvuldig contact geweest met het CIBG ten aanzien van de registratie van het basisberoep apotheker. Via 1Loket wordt samengewerkt. Ook is er uitgebreid deelgenomen aan werkgroepen die zijn ingericht door het Ministerie van VWS inzake BIG en buitenslands gediplomeerden.

Zienswijze, bezwaar en beroep

De Regeling Specialismen en Profielen Farmacie voorziet in de mogelijkheid een zienswijze naar voren te brengen alvorens een definitief besluit aangaande de erkenning als opleidingsinstelling of de (her)inschrijving in het register van openbaar apothekers wordt genomen door de SRC-OF. Vervolgens kan bezwaar worden ingediend op het definitieve besluit van de SRC-OF. De SRC-OF draagt dit bezwaar vervolgens over aan de Adviescommissie KNMP voor advies. Op basis van hun advies neemt de SRC-OF een besluit. Wanneer men het niet eens is met dit besluit, staat een gang naar de bestuursrechter (in geval van (her)registratie als openbaar apotheker) open of een gang naar de civiele rechter (in geval van erkenning als opleider of opleidingsapothek en inschrijving in het opleidingsregister).

In maart 2023 heeft een zitting plaatsgevonden bij de bestuursrechter in de Rechtbank Arnhem naar aanleiding van een bezwaar van een openbaar apotheker tegen een besluit van de SRC-OF om betrokkene uit het specialistenregister te schrijven nadat niet is voldaan aan de herregistratie-eisen in 2021. De openbaar apotheker heeft in april 2023 hoger beroep ingediend tegen de uitspraak. Het hoger beroep is in oktober 2023 door de Raad van State ongegrond verklaard.

In 2023 heeft één openbaar apotheker bezwaar ingediend bij de Adviescommissie naar aanleiding van een besluit van de SRC-OF inzake herregistratie (uitschrijving uit het specialistenregister). Dit bezwaar is echter ingetrokken voordat de Adviescommissie bijeen kon komen.

Er hebben diverse zienswijzen plaatsgevonden, waarvan het merendeel schriftelijk rondom de erkenning als opleidingsapothek. In deze gevallen waren de apotheken het niet eens met een voorgenomen besluit van de SRC-OF om de erkenning niet te verlenen of in te trekken, omdat niet aan alle eisen uit de vigerende regelgeving werd voldaan.

Ten aanzien van de herregistratie in het specialistenregister voor openbaar apothekers heeft de SRC-OF vijf zienswijzen ontvangen. In alle gevallen heeft dit niet tot een bezwaar geleid.

Tarieven

In 2023 zijn de tarieven voor inschrijving of herinschrijving in het register voor openbaar apothekers niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De begroting van de SRC-OF is opgesteld samen met de KNMP. Eind 2023 heeft de SRC-OF samen met de SRC-ZF een verzoek ingediend bij de Minister om de tarieven met ingang van 1 januari 2024 te verhogen. De Minister heeft hiermee ingestemd.

5. Aandachtspunten naar aanleiding van 2023

De toename in het aantal aanvragen rondom de opleiding in 2023 is significant. Dit vraagt dat de SRC-OF ook in 2024 haar werkprocessen en werkwijze blijft evalueren, en verbeteren waar mogelijk.

Met de komst van de nieuwe Regeling Specialismen en Profielen Farmacie staat 2024 in het teken van het moderniseren van onderliggende regelgeving en werkwijzen voor de SRC-OF.

Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie

De SRC-OF constateert dat in 2023 meer bijzondere verzoeken rondom de erkenning van opleidingsapotheken zijn binnengekomen, wederom meer dan in 2022. Deze aanvragen zijn bijzonder, omdat zij in bepaalde mate afwijken van de regelgeving, bijvoorbeeld omdat het verzoek door twee apotheken gezamenlijk is gedaan (een combinatie-erkenning) of omdat men slechts voor een deel van de vervolgopleiding als opleidingsapothek wil fungeren.

Al deze signalen neemt de SRC-OF mee in de werkgroep van het Centraal College die in 2024 het Besluit Opleidingseisen Openbare Farmacie zal herzien.

Besluit Registratie en Herregistratie Specialismen Farmacie

Het Centraal College evalueert in 2024 het Besluit. De SRC-OF zal hierin actief worden betrokken. Een belangrijk signaal dat bij de SRC-OF is binnengekomen, betreft de specificatie van de eisen rondom deskundigheidsbevordering.

Onderliggende uitvoeringsreglementen en regelingen

De nieuwe RSF heeft directe invloed op bepalingen in diverse reglementen van de SRC-OF, zoals het Reglement van Orde en het Uitvoeringsreglement Visitaties. Daarnaast dient er nieuw beleid te worden vastgelegd rondom de erkenning van opleidingsinstituten en de inrichting van een Geschillencommissie.

6. Overzicht per 31 december 2023

Aantal	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Nieuwe inschrijvingen Opleidingsregister*	129	84	109	93 ¹	135	130	127	134
Totaal Opleidingsregister	278	272 ²	272	305	295	352	325	292
Nieuwe erkenningen (inclusief plaatsvervangend) opleiders	190	106	97	82	73	56	85	76
Nieuwe erkenningen opleidingsapotheken (onder voorwaarden)	116	61	70	46	63	47	85	76
Nieuwe inschrijvingen Specialistenregister**	122	87	117	103	118	121	95	77
Herregistraties Specialistenregister	509	470	530	655 ³	352	376	347	442
Voorwaardelijke herregistratie Specialistenregister	19	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Specialistenregister	3009	2964	2958	2864	2887	2769	2669	2698
Uitschrijvingen Specialistenregister	72 ⁴	0	47	74	11	24	29	46
Uitschrijvingen op eigenverzoek Specialistenregister	38	23	1	0	5	1	1	1
Openstaande trajecten voor hernieuwde inschrijving na uitschrijving (HINU)	2	7	14	20	18	1	22	-

Vastgesteld door de SRC-OF op 16 januari 2023.

¹ Vanwege de uitbraak van Corona zijn er minder kandidaten met de opleiding gestart

² Vanwege een grote opschoonactie zijn oude records verwijderd uit het opleidingsregister

³ In 1995 is een groot aantal apothekers opgenomen in het nieuwe register openbare apothekers. De apothekers worden iedere 5 jaar opnieuw geregistreerd.

⁴ Vanwege een grote opschoonactie zijn oude registraties verwerkt in het specialistenregister